

GÖYNÜK'te

Cami'den Önce

Hamam İnşa Edilmesi

Dr. Selim ÇAPAR / AREM Başkanı

Osman Gazi'nin son dönemlerinde 1323 yılında Göynük ve civarı fethedilerek Osmanlı toprağı olmuştur.

Muhtemelen bir otorite boşluğundan sonra 1330'lu yıllarda Orhan Gazi'nin oğlu Gazi Süleyman Paşa, Taraklı, Göynük ve Mudurnu civarına gelmiş ve hâkimiyeti yeniden tesis etmiştir. Aşıkpaşazade'nin ifadesiyle:

“Süleyman Paşa dahi o kadar adalet gösterdi ki, bütün o memleketlerin halkı derler ki, Ne olur? Eski zamanlardan beri bunlar bize beğ olaydılar! Çok köyler bu Türk kavmini gördüler, Müslüman oldular. O memlekette ne kadar mülkler vardır ki hepsi Süleyman Paşa'nın verdiği kararlar üzerinde durur.”

Evliya Çelebi de Seyahatnamesinde Göynük için, “8 mahallesi 2000 kadar evi vardır, ahalisi tamamen Türk'tür. 20 Sıbyan mektebi varsa da medrese yoktur” demektedir. Ayrıca Gazi Süleyman Paşa tarafından yaptırılan cami ve hamamın yapılışı hakkındaki hikâyeyi aktarmaktadır:



Göynük'te, derenin (Göynük Suyu) iki yakasında Gazi Süleyman Paşa Camii ve Hamamı inşa edilmiştir. Bu eserler yüzyıllardır ayakta kalmış, insanlara hizmet vermeye devam etmektedir. Bu iki eserin arasına, 1464 yılında hocası Akşemseddin için Fatih Sultan Mehmed tarafından bir türbe yaptırılmıştır.



‘Ey oğul, niçin bu taşı elinden bırakmadan çocuk oyuncağı gibi götürüp getiriyorsun, ne sebepten işin ileri gitmesine gayret etmiyorsun? Akşam olacak, aldığın ücret haram olmaz mı?’

Deyince amele:

‘Sultanım, af buyurunuz. Kulunuza su icabetti. Sabahtan kalktım. Havalar soğuk olduğundan, soğuk su ile yıkanmağa vücudumun tahammülü yok. Sıcak suyu da tedarik edemediğimden cünüp kaldım. Muhtaç olduğum için yevmiyemi kazanmağa da mecburum. Fakat abdestsiz olarak getirdiğim taşın böyle mübârek bir ibâdethane binasına konmasını doğru bulmadığımdan, böyle çalışır gibi görünmeğe karar verdim.’

Demesi üzerine, Süleyman Paşa:

‘Hemen bütün mimar ve ameleyi tatil edip evvelâ bir hamam yapınız. İnşallah, sonra camii tamamlarız.’

Buyurdular. Bunun üzerine bu güzel hamam yapıldıktan sonra, camii dahi tamamlamaya gayret ederler. Bu mübârek câmi «Büyük câmi» adıyla anılır. Çok güzel bir ibâdethanedir.”



Böylece Göynük'te, derenin (Göynük Suyu) iki yakasında Gazi Süleyman Paşa Camii ve Hamamı inşa edilmiştir. Bu eserler yüzyıllardır ayakta kalmış, insanlara hizmet vermeye devam etmektedir. Bu iki eserin arasına, 1464 yılında hocası Akşemseddin için Fatih Sultan Mehmed tarafından bir türbe yaptırılmıştır.

KAYNAKÇA

Çapar, S.(1998) Tarihin Yolların ve Yeşilliğin Buluştuğu Göynük, Göynük: Göynük Köylere Hizmet Götürme Birliği Yayını. / Evliya Çelebi (1986) Evliya Çelebi Seyahatnamesi, Çev: Mehmed Zillioğlu, Cilt: 1-2, İstanbul: Üçdal Neşriyat.

“Bu güzel hamam, Şehzâde Süleyman Paşa tarafından yaptırılmıştır. Çifte hamam olup, bir tarafı erkeklerle, bir tarafı kadınlara aittir.

İstanbul'un hamamlarına rekabet edecek derecede güzel, belki onlardan üstündür. O kadar sağlam yapılmıştır ki, şimdi öyle bir bina yapmak mümkün değildir. Bu hamamın yapılış sebebini köyün halkı şöyle anlatıyorlar:

Adı geçen şehzâde hazretleri bir câmi yaptıрмаğa başlar. Usta ve ameleleri toplar. Câmiin temeli atılıp duvarları birkaç zirâ' yükseilir. Şehzâde bir gün görmek için, bulunduğu evin penceresine gelir. Bakar ki, ameleden biri bir taş almış duvara doğru götürüyor, sonra yine geri getiriyor. Velhasıl saatlerce bunun böyle devam ettiğini ve o taşı elinden bırakmadığını görüyorlar. Bunun üzerine şehzâde o ameleyi çağırıp: